

Bijlage Verdere toelichting advies vergaderstructuur

Er zijn veel veranderingen aan te brengen in de Leusdense vergaderstructuur. Een deel hiervan zal op de korte termijn actie vereisen en een sommige zaken zullen meer tijd vergen. Wat duidelijk is, is dat het een periode zal zijn waarin de griffie qua capaciteit op de proef gesteld zal worden. Het is voor de raad dan ook belangrijk om dit in te blijven zien en zich bewust te zijn van wat hij vraagt van de griffie. Hieronder zijn de actiepunten geformuleerd die kunnen leiden tot een overzichtelijkere vergaderstructuur.

1.1 Vergadercyclus

In het huidige vergadermodel is het niet altijd voor iedereen helder wat het doel van de vergaderingen zijn. Daarnaast wordt er veel tijd besteed aan discussies die tot weinig resultaat leiden. Om de vergadercyclus overzichtelijker te maken en daarmee te werken aan een sterkere besluitvorming adviseren we een aanpassing van de vergadercyclus. Deze cyclus is korter en er wordt duidelijk afgebakend waarvoor welke avond dient. De structuur van het huidige vergadermodel blijft. Ook de instrumenten die nu worden ingezet kunnen ook onder de nieuwe structuur nog steeds worden ingezet.

	Wat	Doel	Wie	Voorzitter
Week 1	Vaststellen agenda	Agenda voor de komende cyclus vaststellen, verdeling onderwerpen sessies, type sessie, tijdsplanning, etc.	Agendacommissie	Voorzitter agendacommissie
Week 2	Fractievergadering	Interne afstemming fracties	Raadsleden en fractievertegenwoordigers	Eigen invulling fractie.
	Beeldvormende avond	Informatie ophalen (van college, inwoners, etc.) en inzichten verkrijgen.	Raadsleden, fractievertegenwoordigers Eén of meer leden van B&W Insprekers (bijv. inwoners) Ambtenaren	Elke sessie wordt voorgezeten door een vast raadslid, benoemd door de raad
Week 3	Oordeelsvormende avond	(Voorlopig) standpunt formuleren en argumenten uitwisselen. Onderscheid maken in hamerpunten en bespreekpunten. Concept amendementen en moties toetsen bij andere fracties en college.	Raadsleden, fractievertegenwoordigers Eén of meer leden van B&W Insprekers (bijv. inwoners) Ambtenaren	Elke sessie wordt voorgezeten door een vast raadslid, benoemd door de raad
Week 4	Geen vaste bijeenkomsten. Mogelijkheid voor werkbezoeken en andere overleggen in deze week.			
Week 5	Fractievergadering	Interne afstemming fracties	Raadsleden en fractievertegenwoordigers	Eigen invulling fractie.
	Raadsvergadering	Besluitvorming	Raadsleden College van B&W	Voorzitter van de raad (burgemeester)

1.2 Overzicht vergaderingen

Hieronder is een overzicht gemaakt van alle vergaderingen in de nieuwe vergaderstructuur. Daarnaast zijn er enkele praktische zaken opgesomd die geregeld moeten worden en waar een gesprek over moet plaatsvinden tussen raad, college en organisatie,

Beeldvormende avond

De beeldvormende avond staat in het teken van het verkrijgen van een goed beeld van het vraagstuk of onderwerp. Hierin staat centraal dat de raad tijdens deze fase een goed beeld krijgt van hetgeen voorligt, welke keuzes er gemaakt moeten worden en welke mogelijkheden er zijn. Belangrijk is dat deze sessies apolitek zijn en er geen debat gevoerd wordt: het gaat puur om het ophalen van informatie. De opzet van een beeldvormende avond is niet van tevoren bepaald. Dit besluit de agendacommissie. De voorliggende stukken of informatiebehoefte is leidend. Voor de keuze van een opzet wordt gebruikt gemaakt van een vooraf vastgestelde instrumentenkoffer. Onderdeel daarvan zijn bijvoorbeeld de informatiemarkt, een luisterzitting, een presentatie of een technische briefing.

Praktische zaken

- Stel (samen met de ambtelijke organisatie) een lijst op van methoden voor beeldvorming.

Oordeelsvormende avond

De tweede fase van de BOB-cyclus bestaat uit de oordeelsvormende avond. Tijdens deze fase staat het vormen van een standpunt, op basis van de vergaarde informatie uit de beeldvormende fase, centraal. In deze fase is er dus plaats voor debat. Deelnemers dragen hun politieke standpunt uit, beargumenteren deze en proberen anderen te overtuigen van hun visie.

Op de oordeelsvormende avond worden parallelsessies georganiseerd. Door vaste commissies in te richten voor deze parallelsessies kan een strakkere verdeling worden gemaakt in de agenda door de parallelsessies op basis van de inhoud en de portefeuille van de wethouders in te delen. Op deze manier kan tijdens de parallelsessies snel de diepte in worden gegaan.

Praktische zaken

- Stel (samen met het college) een logische indeling vast van parallelle commissievergaderingen zodat wethouder beschikbaar zijn voor vragen van en debat met de commissie.

Ook kan deze fase het college van B&W politiek bevroegd worden. De portefeuillehouder krijgt de mogelijkheid om het voorgestelde besluit toe te lichten. De raad kan op zijn beurt andere raadsleden proberen te overtuigen mee te gaan in het voorstel of juist niet, of een aanpassing van het voorstel voorstellen. Hierin is de kaderstellende rol van de raad belangrijk.

De behandelingen in de oordeelsvormende fase worden afgesloten met de vraag of het onderwerp in de besluitvormende fase als hamerstuk of bespreekstuk zal worden behandeld. Als een onderwerp als hamerstuk wordt geagendeerd wordt het tijdens de besluitvormende fase niet meer besproken en wordt er alleen over gestemd. Uitgangspunt is dat een stuk met algemene instemming wordt doorgezet als hamerstuk. Als er een amendement of motie wordt aangekondigd wordt het onderwerp besproken in de gemeenteraad.

Besluitvormende avond

In de besluitvormende fase komen alle fases samen en is het aan de raad om een besluit te nemen over de eerder behandelde stukken. Ook kunnen er moties en amendementen worden ingediend bij voorstellen. Het debat dat tijdens de besluitvormende fase plaatsvindt is meer gericht op het behouden en versterken van posities en het veiligstellen van doelen. Naast het feit dat tijdens deze fase de besluiten worden genomen, is dit ook de fase waarin de besluiten en keuzes worden verantwoord.

Agendacommissie

De agendacommissie is er om de agenda van de raad vast te stellen. Het is niet gewenst om in deze commissie politiek te werk te gaan. Daarom is het wenselijk om een kleine agendacommissie in te stellen die aan de hand van een vaste agenda vergadert. De agendacommissie wordt aangedragen door de raad en kiest haar eigen voorzitter. De burgemeester vervult in de commissie een adviserende rol. De agendacommissie vergadert op basis van duidelijke agendaverzoeken (vanuit de raad, vanuit college en op basis van de lange-termijnagenda) zodat zij voldoende informatie heeft over hetgeen zij wel of niet agendeert. De agendacommissie agendeert op basis van inhoudelijke overwegingen.

De agendacommissie vergadert één keer per cyclus, aan het begin. De commissie heeft geen rol in het doorgeleiden van stukken naar de raadsvergadering. Dat gebeurt op de oordeelsvormende avond.

Praktische zaken

- Laat de griffier de agendacommissie met een adviesmemo voorbereiden waarin ongeveer drie maanden vooruit wordt gekeken.
- Laat de agendacommissie criteria vaststellen waarop voorstellen kunnen worden getoetst voor de rijpheid van behandeling. Stel dit kader op in overleg met de gemeentesecretaris.
- Stel deadlines vast voor de aanlevering van stukken.
- Ontwikkel een format waarin fracties agenderingsverzoeken kunnen indienen aan de agendacommissie.

Fractievoorzittersoverleg

Het fractievoorzittersoverleg dient de raad. Dit overleg kan echter geen schaduwraad vormen. Daarom moet terughoudend worden omgegaan met inhoudelijke bespreking van onderwerpen. Zaken die aan de orde kunnen komen in het fractievoorzittersoverleg zijn: het algehele functioneren van de gemeenteraad, de organisatie van gemeenteraadsbrede activiteiten, vertrouwelijke zaken rondom integriteit en procedurele zaken met betrekking tot de werkwijze van de raad.

Fractievergaderingen

Fracties zijn uiteraard vrij om fractievergaderingen in te richten op de manier zoals zij dat willen. Echter, om de structuur tot een succes te laten zijn is het van belang om in ieder geval voorafgaand aan de oordeelsvormende avond een mening te vormen over voorliggende stukken. Dan kan een woordvoerder met voldoende rugdekking het woord voeren namens een fractie. Een ander logisch moment is voorafgaand aan de raadsvergadering.

Werkgroepen en bijzondere commissies

Momenteel wordt er gewerkt met een werkgroep omgevingswet, een werkgroep sociaal domein en een werkgroep financiële verordening. Het is voor de helderheid en transparantie belangrijk om onderscheid te maken tussen verschillende vormen van vergaderingen.

- **Werkgroepen:** De raad kan permanente en ad-hoc werkgroepen uit zijn midden instellen die een bepaald onderwerp van de raad behandelen ter voorbereiding van een nadien in te nemen raadsstandpunt. Van deze werkgroepen kunnen ook anderen dan raads- en commissieleden deel uitmaken. De werkgroepen worden voor maximaal één raadsperiode ingesteld. De vaststelling van de taak, functie en werkwijze van een werkgroep wordt bij raadsbesluit geregeld. In de werkgroepen wordt geen politiek debat gevoerd.
- **Bijzondere commissies:** Onder bijzondere commissies vallen onder andere de vertrouwenscommissie, de werkgeverscommissie en de 'werkgroep financiële verordening'. De werkgroep financiële verordening klopt niet qua benaming. Qua taken is zij een volwaardige auditcommissie. Ons advies is om deze commissie her te benoemen. Ook bijzondere commissies worden ingesteld bij raadsbesluit waarin ook wordt besloten over taak, functie, werkwijze en samenstelling.

1.3 Type stukken

Om efficiënt te vergaderen en voor iedereen duidelijk te maken waarom een stuk geagendeerd is, wordt er onderscheid gemaakt tussen verschillende type stukken. Een voorbeeld van een indeling die in den lande vaker wordt gebruikt is:

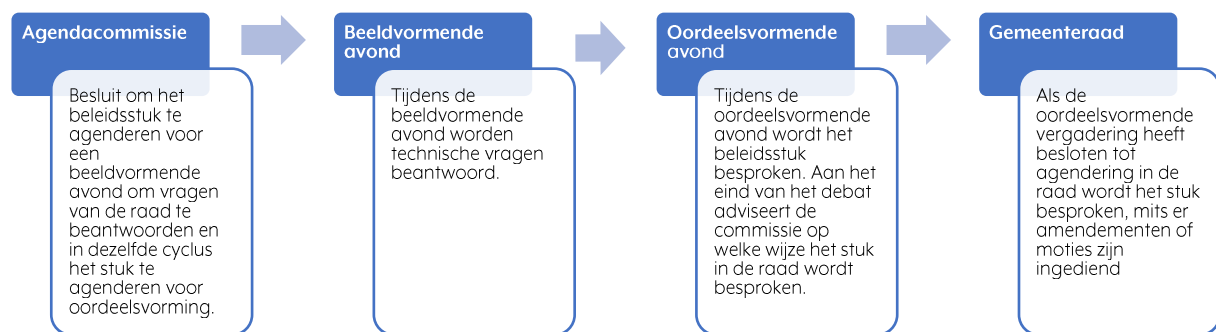
- A-stukken: worden niet besproken en als hamerstuk aangenomen of beschouwd ter kennisname. Denk aan ingekomen stukken raadsinformatiebrieven waar geen aanvullende vragen over zijn of politieke discussie over gevoerd hoeft te worden of bestemmingsplannen en beleidsnota's waar geen behoefte is om het debat over te voeren.
- B-stukken: worden besproken tijdens de oordeelsvormende avond in een apart blok. Bij b-stukken kan er een korte vraag worden gesteld of een statement worden gegeven.
- C-stukken: worden besproken tijdens de oordeelsvormende avond tijdens een volledig debat (met twee termijnen en antwoorden van het college).

De agendacommissie maakt op basis van agenderingsverzoeken van het college en raad een indeling.

Voorbeelden van een mogelijke stukkenstroom

Hieronder zijn twee voorbeelden gegeven van een mogelijk traject dat een beleidsstuk doorloopt. Uiteraard zijn er, op basis van de inhoud, nog mogelijke andere trajecten te bedenken.

Beleidsstuk doorloopt een kort traject

Beleidsstuk doorloopt een uitgebreid traject

